

L'ESCOLA DE L'ESPLAI DE GIRONA

L'Escola de l'Esplai de Girona és una entitat educativa que va ser creada l'any 1974 pel Servei de Colònies de Vacances i pel Moviment Infantil i Juvenil d'Acció Catòlica de la Diòcesi de Girona (MIJAC) per a la formació de monitors i directores d'activitats d'esplai i temps lliure. Està inscrita amb el núm. 10 en el Registre d'Escoles d'Educadors en el Lleure de la Secretaria General de Joventut de la Generalitat de Catalunya des de l'any 1982, en què fou homologada. Actualment forma part de la **Fundació Mare de Déu de Mont**, juntament amb la Coordinació de Centres d'Esplai i el Servei de Cases de Colònies.

L'Escola de l'Esplai de Girona com a entitat educativa diocesana ofereix la seva proposta educativa als educadors d'infants i adolescents de les entitats que la inspiren, així com a tots els educadors i educadores que treballen en l'àmbit del voluntariat o en l'àmbit professional de l'educació en el lleure.

L'ESCOLA DE L'ESPLAI DE GIRONA té com a principals finalitats:

- Formar educadors en activitats de temps lliure en els diversos àmbits teòrics, tècnics i pràctics relacionats amb aquesta tasca educativa.
- Promoure l'educació en el temps lliure des d'una visió cristiana.
- Potenciar i coordinar les accions de persones i institucions realitzades en el temps lliure que afavoreixin l'educació integral, cristiana i cívica dels participants.
- Donar a conèixer la importància del temps lliure dels infants, adolescents i joves.
- Promoure i impulsar l'animació cívica, l'educació ambiental, l'educació per la pau, la formació del voluntariat, l'educació en la multiculturalitat i l'associacionisme juvenil.
- Oferir mitjans i materials tècnics, didàctics i altres serveis de suport que facilitin la intervenció educativa en el temps lliure.
- Donar suport a entitats i moviments del Bisbat de Girona o a altres entitats en les seves tasques de formació.

OBJECTIUS DEL CURS DE DIRECTOR

Els participants del curs de director, en finalitzar l'etapa teòrica i l'etapa de pràctiques del curs, han de conèixer dels conceptes bàsics relacionats amb l'educació en el lleure i han de ser capaços de:

1. Reflexionar sobre els elements que configuren l'àmbit de l'educació en el temps lliure en les seves diferents vessants.

2. Programar una activitat educativa en el temps lliure, tenint en compte el tipus d'entitat, els recursos disponibles i els destinataris de l'activitat.
3. Analitzar els recursos disponibles (humans, materials i organitzatius) per treure'n el màxim profit.
4. Concretar les intencions i finalitats educatives en uns objectius determinats.
5. Dominar diferents tècniques i procediments, i saber-los utilitzar adequadament per al desenvolupament d'una programació.
6. Avaluar una activitat durant la seva realització per ajustar, si cal, la seva programació i, en finalitzar-la, revisar-la per comprovar l'assoliment dels objectius proposats i treure'n conclusions per millorar l'actuació educativa.
7. Mostrar una actitud i una disposició favorables per dur a terme una tasca educativa.
8. Treballar en equip i posar al servei de l'equip les pròpies capacitats.
9. Prendre els compromisos que es desprenen de la funció de director d'activitats de temps lliure i mostrar-se responsable en el seu compliment.
10. Procurar mantenir una formació permanent que millori les seves aptituds i la seva aportació a l'equip d'educadors.

ESTRUCTURA DEL CURS

Segons l'Ordre de 3 de juliol de 1995 de la Presidència de la Generalitat de Catalunya, el curs de formació de director d'activitats de lleure infantil i juvenil consta de dues etapes :

► ETAPA LECTIVA

"Aquesta etapa té una durada de 170 hores lectives, el 80% de les quals es destinen a desenvolupar els continguts dels temes que ha establert la Secretaria General de Joventut per a aquest tipus de cursos i el 20 % restant es dediquen als programes de formació específics de l'escola que imparteix el curs.

L'etapa lectiva es divideix en dos blocs:

- * Bloc general. 100 hores.
- * Bloc d'aprofundiment. 70 hores, destinades a diferents unitats d'aprofundiment o especialització.

Els alumnes que acreditin haver cursat una diplomatura o llicenciatura podran convalidar una part de les hores lectives en funció del currículum fet, a criteri de l'Escola.

Seguint el programa establert per la Secretaria General de Joventut, l'Escola de l'Esplai de Girona ha estructurat els continguts d'aquesta etapa del Curs de Director en unitats agrupades en els següents apartats:

0. PRESENTACIÓ DEL CURS (4;5 hores)
Presentació del curs
Tècniques de presentació i coneixement
BLOC GENERAL (100 hores)
1. ÀMBIT SOCIOLÒGIC (12 hores)
Història de l'educació en el lleure
Cronologia. Evolució. Institucions i moviments. Funcions i reptes actuals de l'educació en el lleure
Sociologia d'infants i joves. Trets sociològics
L'educació en valors. Els valors i la societat actual, Els valors dels infants i joves d'avui
2. ÀMBIT PSICOPEDAGÒGIC (30 hores)
Marc educatiu
Opcions i valors en l'educació en l'esplai. L'ideari. El projecte educatiu. La proposta educativa de la Coordinació Catalana de Colònies, Casals i Clubs d'Esplai
Planificació i realització d'activitats. Del projecte educatiu a les accions educatives
Objectius educatius. Classificació, preparació i formulació d'objectius. La programació
Aprofundiment en les metodologies de l'educació en el lleure
El quotidià
Planificació de campaments, colònies, casals, camps de treball i rutes
La revisió d'activitats. Tècniques d'avaluació i revisió
Família i esplai
3. ÀMBIT D'ORGANITZACIÓ I GESTIÓ (24 hores)
Organització i gestió 1
Organització i gestió 2
Planificació d'una entitat i models d'intervenció.
Organització i gestió 3
Estatuts, reglament de funcionament, organigrames, models de centre.
Organització i gestió 4
Cas pràctic
Legislació
Normativa (d'activitats de lleure, d'associacionisme, d'ajuts i subvencions, de cases, de riscos i assegurances).
Gestió d'entitats de lleure
4. ÀMBIT DEL DIRECTOR I DE L'EQUIP DE MONITORS (25 hores)
El director
Les funcions directives. El director com a responsable: models de gestió i perfil del director
El director i l'equip de monitors
Sessions 1, 2, 3 i 4
BLOC D'APROFUNDIMENT O ESPECIALITZACIÓ (70 hores)
* EXPERIÈNCIES (10 hores)
Acolliment de nens saharauis
El casal del Raval
Un projecte d'esplai itinerant
* TÈCNQUES (23 hores)
Dinàmica de grup
Resolució de conflictes
Comunicació no verbal
Parlar en públic. Tècniques per portar reunions de grup
Audiovisuals a l'esplai
* ALTRES ASPECTES COMPLEMENTARIS (37 hores)
Economia
Natura
Integració de disminuïts a l'esplai
Sanitat

Trastorns alimentaris: anorèxia i bulímia
Interculturalitat
* REVISIÓ FINAL (4;5 hores)
Revisió de final del curs

► ETAPA DE PRÀCTIQUES

1. Disposicions

“L’etapa de pràctiques es realitzarà durant o després de l’etapa lectiva i tindrà una durada mínima de cent setanta cinc (175) hores de treball educatiu. Les pràctiques es realitzaran en activitats continuades o intensives en educació en el lleure fent funcions de director i hauran de ser supervisades i avaluades per un director diplomad en activitats de lleure infantil i juvenil que a la vegada sigui el responsable de l’activitat o del centre on l’alumne hagi realitzat les pràctiques, el qual presentarà a l’escola un informe que certifiqui les pràctiques de l’alumne/a” (article 3.4).

“L’alumne/a elaborarà una memòria que inclourà les fases de preparació, realització i avaluació de les activitats que hagi portat a terme durant l’etapa de pràctiques, la qual correspondrà a 25 hores de treball personal, que presentarà a l’Escola per la seva avaluació corresponent” (article 3.5).

“La Secretaria General de Joventut lliurarà els diplomes de director a proposta de les escoles. Per obtenir el diploma caldrà tenir avaluades positivament les dues etapes” (article 5).

[Les 175 hores de treball educatiu de director en pràctiques corresponen aproximadament a :

- Una colònia, campament, camp de treball o ruta, de 10 dies.
- Un casal d’estiu d’un mes de durada.
- Un trimestre d’activitat en un centre d’esplai o moviment educatiu infantil o juvenil durant el curs.]

2. Què s’ha de fer després de l’etapa lectiva

- Notificar amb **VINT DIES** d’antelació a la Secretaria de l’Escola de l’Esplai els dies i lloc on es faran les pràctiques mitjançant el **full de notificació de pràctiques**.
- **Realitzar les pràctiques**.
- **Fer la memòria de pràctiques** seguint les pautes que l’Escola facilitarà i lliurar-la a l’Escola de l’Esplai, on serà avaluada i quedarà arxivada en l’expedient de l’alumne/a. Aquest treball no es retornarà a l’alumne/a.
- **Presentar el certificat de pràctiques, signat** pel director que hagi supervisat i avaluat les pràctiques, i **segellat** per l’entitat.

Si algun director o directora tingüés dificultats perquè un director titulat l’avaluï i li certifiqui les pràctiques, cal que avisi a l’Escola de l’Esplai, que assumirà aquesta funció.

3. Terminis de presentació del certificat de pràctiques i de la memòria

Per lliurar la memòria i el certificat de pràctiques hi ha les convocatòries següents: **15 de gener, 15 d'abril i 15 d'octubre** de cada any. Si un treball es presenta més tard d'una d'aquestes dates, la tramitació del títol es farà en la convocatòria següent.

Hi ha sis convocatòries per a poder presentar la memòria, és a dir, **dos anys**. Si el treball no s'acaba presentant dins d'aquest període, el curs queda anul·lat.

AVALUACIÓ DEL CURS DE DIRECTOR

ETAPA LECTIVA

Tots els alumnes de l'Escola de l'Esplai de Girona seran avaluats després de la realització de l'etapa lectiva del curs de director. D'aquesta avaluació se'n derivarà un certificat d'aptitud i aprofitament que es lliurarà a l'alumne/a.

Aquesta avaluació es farà prenent com a referència els objectius previstos per al curs de director, que seran coneguts pels alumnes. De forma general, l'avaluació de l'alumnat comprendrà:

- Assistència
- Participació
- Assimilació dels continguts impartits
- Idoneïtat per a la funció de director

Reunits els professors i professores que han impartit el curs amb el tutor o tutora i el cap d'estudis de l'Escola, valoraran el curs i decidiran la qualificació de l'alumnat utilitzant els següents indicadors:

Qualificació: MOLT BONA
BONA
NORMAL
FLUIXA
NO APTA /A

En el cas que un/a alumne/a no superi la part lectiva, l'Escola li indicarà els procediments que ha de seguir per intentar superar-la.

ETAPA DE PRÀCTIQUES

L'avaluació de l'etapa de pràctiques consistirà en:

- Verificar la realització de les pràctiques.
- Obtenir una valoració positiva de les pràctiques realitzades per part del director o directora que les hagi supervisat i avaluat, la qual serà recollida en el certificat de pràctiques corresponent.
- Correcció de la memòria de pràctiques per part del tutor o tutora del curs o del professorat de l'Escola.

Les pràctiques i la memòria permetran avaluar l'assimilació de continguts, el domini de recursos i capacitats per a fer de director o directora i la idoneïtat d'aquella persona per a aquesta funció.

Aprovades les pràctiques i la memòria corresponent, l'alumne/a rebrà la qualificació d'APTE /A i l'Escola iniciarà la tramitació del diploma de Director d'Activitats de Lleure Infantil i Juvenil que atorga la Secretaria General de Joventut de la Generalitat de Catalunya.

En el cas de rebre la qualificació de NO APTE /A, l'Escola indicarà el procediment que l'alumne/a haurà de seguir per a superar l'etapa de pràctiques del curs de director. Per a obtenir la titulació és imprescindible haver aprovat les dues etapes que formen el curs.

GUIÓ PER A L'ELABORACIÓ DE LA MEMÒRIA DE PRÀCTIQUES DEL CURS DE DIRECTOR

La memòria de pràctiques consisteix en elaborar un treball sobre una activitat de temps lliure en què l'alumne/a hagi participat com a director o directora: una colònia, un casal, un campament, una ruta, l'activitat en un centre d'esplai, un camp de treball, etc.

Aspectes del treball

1. Plantejament i preparació de l'activitat

- **La institució educativa**

Presentació de l'entitat, context, història, situació, ideari i/o projecte educatiu, etc.

- **Preparació de l'activitat**

Estudi dels condicionaments:

- infants i/o adolescents participants
- tipus d'activitat a realitzar
- medi natural, social i cultural on es desenvoluparà l'activitat

Estructura educativa:

- objectius
- metodologia: monitors, activitats, grups, etc.

Infraestructura educativa:

- planificació
- organització

2. Realització de l'activitat

- **Participació dels infants i/o adolescents**

- actituds, comportament, vivència, etc.

- **Funcionament de l'estructura educativa**

- l'equip de monitors
- el paper del director en l'equip de monitors
- l'actuació dels monitors
- el desenvolupament de les activitats
- el quotidià

- **Funcionament de la infraestructura educativa**

- funcionament de la planificació
- funcionament de l'organització

3. Avaluació de l'activitat

- **Avaluació dels objectius educatius**

- **Revisió de la tasca educativa:**

- del plantejament i la preparació (grau de coherència, adequació, arrelament, realisme, etc.
- de la realització (grau de coherència del plantejament, anàlisi de

l'estructura, anàlisi de la infraestructura, etc.);
- conclusions finals

4. Valoració global de l'activitat i les pràctiques

Comentari del paper i la intervenció del director en les diferents fases del procés de l'activitat (preparació, realització i revisió). Valoració personal.

5. Annexos

La memòria de pràctiques serà avaluada pels professors de l'Escola de l'Esplai de Girona. Els apartats 2, 3 i 4 han de ser molt desenvolupats, ja que constitueixen la part central de la memòria. L'avaluació tindrà en compte tant els aspectes tècnics de l'activitat especificats en els diferents punts del guió com la vivència personal de l'alumne/a que ha realitzat les pràctiques.

L'ALUMNAT

Les persones que s'han matriculat a un curs de director tenen la condició d'alumnes de l'Escola de l'Esplai de Girona, la qual dura mentre el realitzen i fins que hagin finalitzat els tràmits que permetin la seva proposta de titulació (dins els terminis que estableixi la normativa).

S'espera dels alumnes que:

- Segueixin les activitats docents amb interès i participació.
- Mostrin una actitud d'acord amb el perfil d'educador per al qual capacita el curs de director de l'Escola (participació, bona relació amb els companys, disponibilitat, treball en equip, responsabilitat, etc.).
- Compleixin la normativa de l'Escola establerta per al curs.